

TÕLGE INGLISE KEELEST

ECE/TRANS/257 (Vol.I)

Euroopa Majanduskomisjon
sisetranspordi komitee

ADR

kohaldatav 1. jaanuarist 2017

Ohtlike veoste
rahvusvahelise autoveo

Euroopa kokkulepe

I köide

ÜRO
New York ja Genf, 2016

TÄHELEPANU!

Käesolevas väljaandes kasutatud määratlused ja esitatud materjal ei näita ÜRO sekretariaadi seisukohta ühegi riigi, territooriumi, linna või piirkonna või selle ametiasutuste õigusliku seisundi või piiride kohta.

ECE/TRANS/257 (Vol.I)

Copyright © United Nations, 2016

Kõik õigused kaitstud.

Ühtegi käesoleva väljaande osa ei tohi ÜRO eelneva kirjaliku loata müügi eesmärgil reprodutseerida, otsingusüsteemis säilitada või mis tahes vormis või vahenditega (elektroonilised, elektrostaatiliselt, magnetlint, mehaanilised fotokoopiad vms) edastada.

ÜRO VÄLJAANNE

Müüginumber: 16.VIII.1

ISBN 978-92-1-139156-5

(kahest köitest koosnev tervikkomplekt)

e-ISBN 978-92-1-058130-1

I ja II köidet ei tohi müüa eraldi.

ÜRO Euroopa Majanduskomisjon (UNECE)

ÜRO Euroopa Majanduskomisjon (UNECE) on üks viiest ÜRO piirkondlikust komisjonist, mida haldab Majandus- ja Sotsiaalnõukogu (ECOSOC). See asutati 1947. aastal mandaadiga aidata kaasa sõjajärgse Euroopa ülesehitamisele, arendada majandustegevust ja tugevdada Euroopa riikide vahelisi ning Euroopa ja ülejäänud maailma vahelisi majandussidemeid. Külma sõja oli UNECE ainulaadne Ida ja Lääne vahelise majandusdialoogi ja -koostöö foorum. See periood oli keeruline, kuid saavutusrohke, konsensusele jõuti mitme ühtlustamis- ja standardimiskokkuleppe suhtes.

Külma sõja järgsel ajastul sai UNECE endale niihästi palju uusi liikmesriike, kui ka uusi ülesandeid. Alates 1990. aastate algusest on see organisatsioon keskendunud üleminekuprotsessi analüüsile, kasutades ühtlustamiskogemust Kesk- ja Ida-Euroopa riikide integreerimiseks üleilmsete turgudega.

UNECE on foorum, kus kohtuvad Lääne-, Kesk- ja Ida-Euroopa, Kesk-Aasia ja Põhja-Ameerika riigid – kokku 56 riiki –, et luua majanduskoostöö vahendeid. See koostöö puudutab majandust, statistikat, keskkonda, transporti, kaubandust, säästvat energiat, puitu ja elupaiku. Komisjon pakub piirkondlikku raamistikku konventsioonide, normide ja standardite väljatöötamiseks ja ühtlustamiseks. Komisjoni eksperdid osutavad tehnilist abi Kagu-Euroopa riikidele ja SRÜle. Seda abi pakutakse nõuandeteenuste, koolitusseminaride ja õpikodadena, kus riigid saavad jagada kogemusi ja parimaid tavasid.

Transport UNECE-s

UNECE kestliku transpordi osakonna moodustab sisetranspordi komitee (ITC), majandus- ja sotsiaalnõukogu (ECOSOC) ohtlike veoste ekspertkomisjon ning kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise ülemaailmse harmoneeritud süsteemi sekretariaat. ITC ja selle 17 töörühma ning ECOSOC-i komisjon ja selle allkomisjonid on valitsustevahelised otsuseid tegevad organid, mis töötavad inimeste ja ettevõtete igapäevaelu parandamise nimel kogu maailmas, tehes seda mõõdetaval moel ja konkreetsete sammudega, et parandada transpordisektori liiklusohutust, vähendada keskkonnamõjusid, tõsta energiatõhusust ja suurendada konkurentsivõimet.

1953. aastal moodustas ÜRO peasekretär majandus- ja sotsiaalnõukogu palvel ECOSOC-i komisjoni, et välja töötada soovitusel ohtlike veoste transportimiseks. 1999. aastal selle mandaati pikendati kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise ülemaailmse (mitut sektorit hõlmava) harmoneeritud süsteemi loomiseks. See koosneb eri riikidest pärit ekspertidest, kellel on vajalikud pädevused ja kogemused ohtlike veoste ja kemikaalide rahvusvahelises kaubanduses ja transpordis. Selle liikmesust piiratakse eesmärgiga tagada õige geograafiline tasakaal maailma kõigi regioonide vahel ning arengumaade piisav osalus. Kuigi komisjon on ECOSOC-i allorgan, otsustas 1963. aastal peasekretär, et sekretariaadi teenuseid pakub UNECE transpordiosakond.

ITC on unikaalne valitsustevaheline foorum, mis moodustati 1947. aastal, et aidata kaasa sõjajärgse Euroopa transpordiühenduste taasloomisele. Aastate jooksul on see spetsialiseerunud harmoneeritud ja kestlike sisetranspordi veoliikide arendamisele. Sihikindla ja kestva töö tulemused peegelduvad muu hulgas: (i) 58-s ÜRO konventsioonis ja paljudes tehnilistes normides, mida uuendatakse regulaarselt ning mis annavad rahvusvahelise juriidilise raamistiku riigisisese ja rahvusvahelise maantee-, raudtee-, sisevete- ja ühendvedude kestlikuks arenguks, kaasa arvates ohtlike veoste ning maanteesõidukite ehitamise ja ülevaatuse alal; (ii) üleeuroopalise põhja-lõunasuunalise tee, üleeuroopalise raudtee ja Euroopa-Aasia transpordiühenduste projektides, mis soodustavad riikidevaheliste transporditaristu investeerimisprogrammide koordineerimist; (iii) TIR-süsteemis, mis kujutab endast globaalset tollitransiidi hõlbustamise lahendust; (iv) tööriistas ForFITS (tuleviku sisetranspordi süsteemid, ingl k *For Future Inland Transport Systems*), mis aitab riikide ja kohalikel valitsustel jälgida sisetranspordi veoliikidest pärinevaid süsinikdioksiidi (CO₂) koguseid ning valida ja kujundada kliimamuutuste leevendamise poliitikaid sõltuvalt nende mõjust ja kohalike tingimustega kohandamisest; (v) transpordi statistika meetodites ja andmetes, milles on rahvusvaheliselt kokku lepitud; (vi) transpordipoliitikate arengut puudutavates uuringutes ja raportites, mis puudutavad aktuaalseid küsimusi ning põhinevad uusimatel uurimistöodel ja analüüsidel. ITC pöörab erilist tähelepanu ka intelligentsetele transporditeenustele (ingl k *Intelligent Transport Services*, ITS), kestlikule linnaliiklusele ja linnade logistikale ning transpordivõrkude ja -teenuste kerksuse tõstmisele reaktsioonina kliimamuutustega kohanemisele ja turvalisusega seotud raskustele.

Lisaks teenindavad UNECE kestliku transpordi ja keskkonna osakonnad koos Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa regionaalbürooga üleeuroopalist transpordi, tervise ja keskkonna programmi (ingl k *Transport, Health and Environment Pan-European Programme*, THE PEP).

Lõpetuseks pakub alates 2015. aastast UNECE kestliku transpordi osakond sekretariaaditeenuseid peasekretäri liiklusohutuse erisaadikule, Jean Todtile.

EESSÕNA

Üldist

Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe (ADR) koostati 30. septembril 1957 Genfis ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni egiidi all ja jõustus 29. jaanuaril 1968. Kokkulepet muudeti artikli 14 lõike 3 muutmise protokolliga, mis koostati 21. augustil 1975 New Yorgis ja jõustus 19. aprillil 1985.

Vastavalt kokkuleppe artiklile 2 on A lisa kohaselt keelatud ohtlike veoste rahvusvaheline vedu keelatud, samal ajal kui muude ohtlike veoste rahvusvaheline vedu on lubatud, kui on täidetud:

- A lisa toodud tingimused kõnealuste veoste kohta, eriti seoses nende pakendi ja märgistusega, ning
- B lisa toodud tingimused, eriti seoses kõnealuseid veoseid vedava sõiduki ehituse, seadmete ja ekspluatatsiooniga.

Sellegipoolest on igal kokkuleppeosalisel artikli 4 kohaselt õigus reguleerida või keelata ohtlike veoste sissevedu oma territooriumile muudel põhjustel kui veohutus. Samuti on kokkuleppeosalistel õigus näha kahe- või mitmepoolsete kokkulepetega ette, et nende territooriumil võib teatavatel tingimustel toimuda teatavate A lisaga keelatud ohtlike veoste rahvusvaheline vedu või et A lisa kohaselt lubatud ohtlike veoste rahvusvaheline vedu võib toimuda A ja B lisa toodutest vähem rangetel tingimustel.

A ja B lisa on alates ADR-i jõustumisest korrapäraselt muudetud ja ajakohastatud.

A ja B lisa struktuur

Euroopa Majanduskomisjoni sisetranspordi komitee ohtlike veoste töörühm (WP.15) otsustas oma 51. istungjärgul (26.–30. oktoober 1992), et A ja B lisa tuleb Rahvusvahelise Maanteetranspordi Liidu ettepaneku põhjal ümber struktureerida (TRANS/WP.15/124, punktid 100–108). Põhieesmärk oli muuta nõuded juurdepääsetavamaks ja kasutajasõbralikumaks, et neid saaks hõlpsamini kohaldada mitte üksnes ADR-i kohastel rahvusvahelistel autovedudel, vaid siseriiklike või Euroopa Ühenduse õigusaktide kaudu ka kõikide Euroopa riikide siseses liikluses, ning lõppkokkuvõttes tagada Euroopa tasandil järjepidev õigusraamistik. Samuti peeti vajalikuks määrata selgemalt kindlaks erinevate transpordiahelas osalejate kohustused, et neid osalejaid puudutavad nõuded süstemaatilisemalt rühmitada, ning eristada ADR-ist tulenevad õiguslikud nõuded Euroopa või rahvusvahelistest standarditest, mida võib nende nõuete täitmiseks kohaldada.

Struktuur on kooskõlas järgmiste dokumentide struktuuriga: ÜRO soovitus ohtlike veoste kohta, tüüpeeskirjad, rahvusvahelise ohtlike kaupade mereveo eeskiri (IMDG koodeks) ja ohtlike kaupade rahvusvahelise raudteeveo eeskiri (RID)

Struktuur on jaotatud üheksaks osaks, kuid on kooskõlas kokkuleppe artikli 2 sõnastusega siiski rühmitatud kahte lissasse. Struktuuri skeem on järgmine:

A lisa: Ohtlike esemete ja ainete veo üldsätted ja eeskirjad

1. osa Üldsätted
2. osa Klassifikatsioon
3. osa Ohtlike veoste nimekiri, erisätted ning piir- ja erandkoguseid käsitlevad erandid
4. osa Pakkimise eeskirjad ja nõuded paakidele
5. osa Kaubasaatmise juhised
6. osa Pakendite, puistveose vahekonteinerite (IBC-de), suuropakendite, paakide ja mahtkonteinerite ehitust ja katsetamist puudutavad nõuded
7. osa Veo, laadimise, mahalaadimise ja teisaldamise tingimusi puudutavad sätted

B lisa: Veovahendeid ja -operatsioone puudutavad sätted

8. osa Nõuded sõiduki meeskonnale, varustusele, tööle ja dokumentatsioonile

9. osa Sõidukite ehitust ja kasutusluba puudutavad nõuded

1. osa, mis sisaldab üldsätteid ja definitsioone, on oluline osa, sest see sisaldab kõiki teistes osades kasutatud mõistete definitsioone ja selles on täpselt kindlaks määratud ADR-i reguleerimisala ja kohaldatavus, kaasa arvatud erandite tegemise võimalus, ning muude eeskirjade kohaldatavus. Samuti sisaldab see sätteid, mis käsitlevad väljaõpet, mööndusi ja üleminekumeetmeid, ohtlike veoste transpordiahelas osalejate ohutuslaseid kohustusi, kontrollimeetmeid, ohutusnõustajaid, piiranguid ohtlike veoseid läbi maanteetunnelite vedavatele sõidukitele ja ohtlike veoste veo turvalisust.

Ümberstruktureeritud ADR-i kasutamisel on kesksel kohal peatüki 3.2 tabel A, mis sisaldab ohtlike veoste nimekirja ÜRO numbrite numbrilises järjekorras. Kui ohtliku aine või eseme ÜRO number on kindlaks tehtud, pakub tabel ristviiteid selle aine või eseme veol kohaldatavatele nõuetele ning peatükkidele ja jagudele, kust need nõuded võib leida. Sellegipoolest tuleb silmas pidada, et lisaks erinõuetele tuleb kohaldada asjakohaseid eri osade üldnõudeid või klassiomaseid nõudeid.

Sekretariaat on koostanud ja peatüki 3.2 tabelina B esitanud tähestikulise loendi, milles on näidatud konkreetsele ohtlikule veosele määratud ÜRO number, et hõlbustada tabeli A kasutamist, kui ÜRO number ei ole teada. Tabel B ei ole ADR-i ametlik osa ja on väljaandesse lisatud vaid teabe leidmise hõlbustamiseks.

Kui teadaolevalt ohtlike või arvatavasti ohtlike veoste nimetust A või B tabelist ei leita, tuleb need klassifitseerida vastavalt 2. osale, mis sisaldab kõiki asjakohaseid menetlusi ja kriteeriume otsustamiseks, kas sellised veosed on ohtlikud ja milline ÜRO number tuleb määrata.

Kohaldatavad tekstid

Käesolev versioon (ADR 2017) sisaldab kõiki uusi muudatusi, mille WP.15 on 2014., 2015. ja 2016. aastal vastu võtnud ja mis kannavad tähiseid ECE/TRANS/WP.15/213 ja -/Corr.1 ning ECE/TRANS/WP.15/213/Add.1, ning peaks jõustuma 1. jaanuaril 2017, kui kokkuleppeosalised selle kokkuleppe artikli 14 lõike 3 kohaselt vastu võtavad.

Sellegipoolest võib eelmist versiooni (ADR 2015) kooskõlas hoiulevõtja teatistega C.N.354.2015.TREATIES-XI.B.14 ja C.N.710.2015.TREATIES-XI.B.14 muudetud kujul A lisa alajaos 1.6.1.1 sätestatud üleminekumeetmetele kohaselt edasi kasutada kuni 30. juunini 2017.

Territoriaalne kohaldatavus

ADR on riikidevaheline kokkulepe ja üldine täitevasutus puudub. Praktikas korraldavad kontrolli maanteedel kokkuleppeosalised ja siseriiklikud asutused võivad eeskirjade eiramise korral rikkujate suhtes siseriikliku õiguse kohaselt õigusmeetmeid võtta. ADR-is endas ei ole karistusi ette nähtud. Avaldamise ajal on kokkuleppeosalised Albaania, Andorra, Aserbaidžaan, Austria, Belgia, Bosnia ja Hertsegoviina, Bulgaaria, Eesti, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kasahstan, Kreeka, Küpros, Leedu, Liechtenstein, Luksemburg, Läti, Malta, Madalmaad, Maroko, Moldova, Montenegro, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tadžikistan, Tšehhi Vabariik, Tuneesia, Türgi, Ukraina, Ungari, Valgevene, Venemaa Föderatsioon ja Ühendkuningriik.

ADR-i kohaldatakse vähemalt kahe eelnimetatud kokkuleppeosalise territooriumil teostatavate veooperatsioonide suhtes. Peale selle tuleb märkida, et ühetaolisuse ja Euroopa Liidu (EL) vabakaubanduse huvides on EL-i liikmesriigid A ja B lisast lähtunud ka oma territooriumisestest ja -vaheliste ohtlike veoste maanteeveo reguleerimisel (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/68/EÜ, 24. september 2008, ohtlike kaupade siseveo kohta, muudetud redaktsioon). Mitu EL-i mittekuuluvat riiki on samuti võtnud ADR-i A ja B lisa oma siseriiklike õigusaktide aluseks.

Praktiline lisainformatsioon

Kõigi ADR-i kohaldamist puudutavate küsimustega tuleks pöörduda asjaomase pädeva asutuse poole. Lisainformatsiooni võib leida UNECE transpordiosakonna veebisaidi leheküljelt:

<http://www.unece.org/trans/danger/danger.htm>

Seda veebisaiti ajakohastatakse korrapäraselt ja see sisaldab järgmist teavet:

- üldteave ADR-i kohta
- kokkulepe (ilma lisadeta)
- allakirjutamisprotokoll
- ADR-i praegune staatus
- hoiulevõtja teatised
- riikide informatsioon (pädevad asutused, teated)
- keeleversioonid (ADR, kirjalikud juhendid)
- mitmepoolsed kokkulepped
- ADR 2017 (failid)
- ADR 2015 (failid)
- ADR 2015 (muudatused)
- varasemad versioonid (failid ja muudatused)
- avaldamisandmed ja parandused

SISUKORD I KÕIDE

lk

	Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe (ADR)	xvii
	Allakirjutamisprotokoll	xxiv
A lisa	Ohtlike ainete ja esemete veo üldsätted ja eeskirjad	1
1. osa	Üldsätted	3
	Peatükk 1.1 Reguleerimisala ja kohaldatavus	5
	1.1.1 Struktuur	5
	1.1.2 Reguleerimisala	5
	1.1.3 Erandid	6
	1.1.4 Muude eeskirjade kohaldatavus	13
	1.1.5 Standardite kohaldamine	15
	Peatükk 1.2 Definiitsioonid ja mõõtühikud	17
	1.2.1 Definiitsioonid	17
	1.2.2 Mõõtühikud	40
	Peatükk 1.3 Ohtlike veoste veoga seotud isikute väljaõpe	43
	1.3.1 Reguleerimisala ja kohaldatavus	43
	1.3.2 Väljaõppe sisu	43
	1.3.3 Dokumenteerimine	44
	Peatükk 1.4 Veos osalejate ohutusalased kohustused	45
	1.4.1 Üldised ohutusmeetmed	45
	1.4.2 Peamiste osalejate kohustused	45
	1.4.3 Teiste osalejate kohustused	47
	Peatükk 1.5 Mõõndused	51
	1.5.1 Ajutised mõõndused	51
	1.5.2 (Reserveeritud)	51
	Peatükk 1.6 Üleminekumeetmed	53
	1.6.1 Üldist	53
	1.6.2 Klassi 2 ainete surveanumad ja anumad	56
	1.6.3 Püsipaagid (paaksõidukid), kergpaagid ja anumakogumiga sõidukid	57
	1.6.4 Paakkonteinerid, teisaldatavad paagid ja MEGC-d	61
	1.6.5 Sõidukid	65
	1.6.6 Klass 7	67

Sisukord (järg)

	lk
Peatükk 1.7	Radioaktiivset materjali puudutavad üldsätted
	69
1.7.1	Reguleerimisala ja kohaldatavus
	69
1.7.2	Kiirguskaitse programm
	70
1.7.3	Juhtimissüsteem
	71
1.7.4	Erikorraldus
	72
1.7.5	Muude ohtlike omadustega radioaktiivne materjal
	72
1.7.6	Mittevastavus
	72
Peatükk 1.8	Kontrollid ja muud meetmed ohutusnõuete täitmise tagamiseks
	73
1.8.1	Ohtlike veoste halduskontroll
	73
1.8.2	Vastastikune haldustoetus
	73
1.8.3	Ohutusnõustaja
	74
1.8.4	Pädevate asutuste ning nende määratud asutuste nimekiri
	82
1.8.5	Ohtlike veostega seotud õnnetustest või juhtumitest teatamine
	82
1.8.6	Jaos 1.8.7 kirjeldatud nõuetele vastavuse hindamise, korraliste ja vaheülevaatuste ning erakorraliste kontrollide kohaldamise halduskontroll
	79
1.8.7	Nõuetele vastavuse hindamise ja korraliste ülevaatuste kord
	91
1.8.8	Ühekorrapakendite nõuetele vastavuse hindamise kord
	99
Peatükk 1.9	Pädevate asutuste kehtestatavad veopiirangud
	103
1.9.5	Tunnelite läbimise piirangud
	103
Peatükk 1.10	Turvanõuded
	109
1.10.1	Üldsätted
	109
1.10.2	Turvaväljaõpe.....
	109
1.10.3	Sätted kõrge riskiastmega ohtlike veoste kohta
	110
2. osa	Klassifikatsioon
	114
Peatükk 2.1	Üldsätted
	115
2.1.1	Sissejuhatus.....
	115
2.1.2	Klassifitseerimise põhimõtted.....
	116
2.1.3	Loetelus nimetusega märkimata ainete, kaasa arvatud lahuste ja segude (nagu preparaatide ja jäätmete) klassifitseerimine
	117
2.1.4	Proovide klassifitseerimine
	125
Peatükk 2.2	Eri klassidele omased sätted
	127
2.2.1	Klass 1 Lõhkeained ja neid sisaldavad esemed
	127
2.2.2	Klass 2 Gaasid
	158
2.2.3	Klass 3 Tuleohtlikud vedelikud.....
	170
2.2.41	Klass 4.1 Tuleohtlikud tahked ained, isereageerivad ained, polümeriseeruvad ained ja tahked mitteplahvatavas olekus lõhkeained.....
	176
2.2.42	Klass 4.2 Isesüttivad ained.....
	188

Sisukord (järg)

	lk
2.2.43	Klass 4.3 Ained, mis veega kokku puutudes eraldavad tuleohtlikke gaase..... 192
2.2.51	Klass 5.1 Oksüdeerivad ained 195
2.2.52	Klass 5.2 Orgaanilised peroksiidid..... 199
2.2.61	Klass 6.1 Mürgised ained 217
2.2.62	Klass 6.2 Nakkusohtlikud ained..... 229
2.2.7	Klass 7 Radioaktiivne materjal..... 238
2.2.8	Klass 8 Sööbivad ained..... 253
2.2.9	Klass 9 Muud ohtlikud ained ja esemed 259
Peatükk 2.3	Katsemeetodid 279
2.3.0	Üldist..... 279
2.3.1	Eksudatsioonikatse A-tüüpi brisantlõhkeainetele 279
2.3.2	Klassi 4.1 nitreeritud tselluloosiseadega seotud katsed 281
2.3.3	Klasside 3, 6.1 ja 8 tuleohtlike vedelikega seotud katsed 282
2.3.4	Voolavuse määramise katse 284
2.3.5	Klasside 4.2 ja 4.3 metallorgaaniliste ainete klassifitseerimine 287
3. osa	Ohtlike veoste nimekiri, erisätted ning piir- ja erandkoguseid käsitlevad erandid 289
Peatükk 3.1	Üldist 291
3.1.1	Sissejuhatus..... 291
3.1.2	Ohtliku veose tunnusnimetus 291
3.1.3	Lahused ja segud 293
Peatükk 3.2	Ohtlike veoste nimekiri 295
3.2.1	Tabel A: Ohtlike veoste nimekiri..... 580
3.2.2	Tabel B: ADR-i ainete ja esemete tähestikuline nimekiri 580
Peatükk 3.3	Teatud esemete või ainete suhtes kohaldatavad erisätted 633
Peatükk 3.4	Piiratud kogustes pakitud ohtlikud veosed 685
3.4.7	Piiratud kogustes ohtlikke veoseid sisaldavate saadetiste markeerimismärk..... 686
3.4.8	ICAO tehniliste eeskirjade osa 3 peatükiga 4 vastavuses olevate piiratud koguste markeerimismärk 686
3.4.11	Veopakendite kasutamine 687
Peatükk 3.5	Erandkoguses pakitud ohtlikud veosed..... 689
3.5.1	Erandkogused..... 689
3.5.2	Pakendid..... 690
3.5.3	Saadetiste katsetamine 690
3.5.4	Saadetiste tähistamine 691
3.5.5	Saadetiste maksimaalne arv igas veokis või konteineris..... 692
3.5.6	Dokumentatsioon 692

SISUKORD
II KÕIDE

lk

A lisa (järg)	Ohtlike ainete ja esemete veo üldsätted ja eeskirjad	1
4. osa	Pakkimise eeskirjad ja nõuded paakidele	3
	Peatükk 4.1 Pakendite, kaasa arvatud vahekonteinerite (IBC-de) ja suurpakendite kasutamine	5
	Peatükk 4.2 Teisaldatavate paakide ja ÜRO mitmeelemendiliste gaasikonteinerite (MEGC) kasutamine.....	155
	Peatükk 4.3 Püsipaakide (paaksõidukite), kergpaakide, paakkonteinerite, metallilistest materjalidest valmistatud paak-vahetuskerede, anumakogumiga sõidukite ning mitmeelemendiliste gaasikonteinerite (MEGC) kasutamine	179
	Peatükk 4.4 Fiiber-sarrustatud plastist (FRP) paakide, püsipaakide (paaksõidukite), kergpaakide, paakkonteinerite ja paak-vahetuskerede kasutamine	205
	Peatükk 4.5 Vaakum-jäätmepaakide kasutamine	207
	Peatükk 4.6 (Reserveeritud)	209
	Peatükk 4.7 Mobiilsete lõhkeainete tootmisüksuste (MEMU-de) kasutamine .	210
5.osa	Kaubasaatmise juhised	211
	Peatükk 5.1 Üldsätted	213
	Peatükk 5.2 Tähistamine ja ohumärgised	221
	Peatükk 5.3 Konteinerite, MEGC-de, MEMU-de, paakkonteinerite, teisaldatavate paakide ja sõidukite tahvelmärgistega varustamine ja tähistamine	235
	Peatükk 5.4 Dokumentatsioon	249
	Peatükk 5.5 Erisätted	269

Sisukord (järg)

lk

6. osa	Pakendite, puistveose vahekonteinerite (IBC-de), suurpakendite, paakide ja mahtkonteinerite ehituse ja katsetamise nõuded	277
	Peatükk 6.1 Pakendite ehituse ja katsetamise nõuded	279
	Peatükk 6.2 Surveanumate, aerosoolpakendite, gaasi sisaldavate väikeste anumate (ühekorrapakendite) ja tuleohtlikku veeldatud gaasi sisaldavate kütuseelementide (kassetide) ehituse ja katsetamise nõuded	311
	Peatükk 6.3 Nõuded klassi 6.2 kuuluvate A-kategooria nakkusohtlike ainete pakendite ehitusele ja katsetamisele	361
	Peatükk 6.4 Nõuded radioaktiivsete materjalide saadetiste konstruktsioonile, katsetamisele ja heakskiidule ning materjalile heakskiidu saamine	369
	Peatükk 6.5 Nõuded vahekonteinerite (IBC-de) ehitusele ja katsetamisele	401
	Peatükk 6.6 Nõuded suurpakendite ehitusele ja katsetamisele	429
	Peatükk 6.7 Nõuded teisaldatavate paakide ja ÜRO mitmeelemendiliste, gaasikonteinerite (MEGC) konstruktsioonile, ehitusele, ülevaatustele ja katsetamisele	441
	Peatükk 6.8 Nõuded püsipaakide (paaksõidukite), kergpaakide, paakkonteinerite, metallmaterjalist valmistatud paak-vahetuskerede, anumakogumiga sõidukite ning mitmeelemendiliste gaasikonteinerite (MEGC) ehitusele, varustusele, tüübikinnitusele, ülevaatustele, katsetamisele ja tähistamisele.....	501
	Peatükk 6.9 Nõuded fiiber-sarrustatud plastist (FRP) püsipaakide (paaksõidukite), kergpaakide, paakkonteinerite ja paak-vahetuskerede konstruktsioonile, ehitusele, varustusele, tüübikinnitusele, katsetamisele ja tähistamisele	553
	Peatükk 6.10 Nõuded vaakum-jäätmepaakide ehitusele, varustusele, tüübikinnitusele, ülevaatustele ja tähistamisele.....	561
	Peatükk 6.11 Nõuded mahtkonteinerite konstruktsioonile, ehitusele, ülevaatustele ja katsetamisele	565
	Peatükk 6.12 Nõuded mobiilsete lõhkeainete tootmisüksuste (MEMU-de) paakide, mahtkonteinerite ja lõhkeainete jaoks mõeldud erisektsioonide ehitusele, seadmetele, tüübikinnitusele, ülevaatustele ja katsetamisele ning tähistamisele	573

Sisukord (järg)

lk

7. osa	Veo, laadimise, mahalaadimise ja teisaldamise tingimusi puudutavad sätted	577
	Peatükk 7.1 Üldsätted	579
	Peatükk 7.2 Saadetistes vedu puudutavad sätted	581
	Peatükk 7.3 Puistlastina vedu puudutavad sätted	585
	Peatükk 7.4 Paakides vedu puudutavad sätted	593
	Peatükk 7.5 Peale- ja mahalaadimist ning käitlemist puudutavad sätted	595
B lisa	Veovahendeid ja -operatsioone puudutavad sätted	613
8. osa	Nõuded sõiduki meeskonnale, varustusele, tööle ja dokumentatsioonile	615
	Peatükk 8.1 Veoüksuseid ja nende varustust puudutavad üldnõuded	617
	Peatükk 8.2 Sõiduki meeskonna väljaõpet puudutavad nõuded	621
	Peatükk 8.3 Erinevad nõuded, mida sõiduki meeskond peab täitma	629
	Peatükk 8.4 Sõidukite valvamist puudutavad nõuded	631
	Peatükk 8.5 Teatud klasside või ainete kohta kehtivad lisanõuded	633
	Peatükk 8.6 Ohtlike veoseid vedavate sõidukite piirangud maanteetunnelite läbimisel	639
9. osa	Sõidukite ehitust ja kasutusluba puudutavad nõuded	641
	Peatükk 9.1 Reguleerimisala, definitsioonid ja sõidukitele kasutusloa andmise nõuded	643
	Peatükk 9.2 Sõidukite ehitust puudutavad nõuded	649
	Peatükk 9.3 Lõhkeainete ja neid sisaldavate esemete (klass 1) veoks saadetistes ette nähtud komplektseid või komplekteeritud EX/II või EX/III sõidukeid puudutavad lisanõuded	661
	Peatükk 9.4 Saadetistes ohtlike veoste veoks ette nähtud komplektsete või komplektsete või komplekteeritud sõidukite (välja arvatud EX/II ja EX/III sõidukid) kerde ehitust puudutavad lisanõuded	663

Sisukord (järg)

	lk
Peatükk 9.5	
Puistes tahkete ohtlike ainete veoks ette nähtud komplektsete või komplekteeritud sõidukite kerde ehitust puudutavad lisanõuded	665
Peatükk 9.6	
Kontrollitava temperatuuriga ainete vedamiseks ette nähtud komplektseid või komplekteeritud sõidukeid puudutavad lisanõuded	667
Peatükk 9.7	
Lisanõuded püsipaakidele (paaksõidukitele), anumakogumiga sõidukitele ja komplektsetele või komplekteeritud sõidukitele, mida kasutatakse ohtlike veoste vedamiseks üle 1 m³ mahuga kergpaakides või üle 3 m³ mahuga paakkonteinerites, teisaldatavates paakides või MEGC-des (EX/III, FL ja AT sõidukid)	669
Peatükk 9.8	
Lisanõuded komplektsetele ja komplekteeritud MEMU-dele	673

OHTLIKE VEOSTE RAHVUSVAHELISE AUTOVEO EUROOPA KOKKULEPE (ADR)

KOKKULEPPEOSALISED,

SOOVIDES suurendada rahvusvahelise autoveo ohutust,

ON KOKKU LEPPINUD alljärgnevas:

Artikkel 1

Käesolevas kokkuleppes tähendab:

- a) mõiste „sõiduk” mootorsõidukit, autorongi, haagist ja poolhaagist – nagu need on määratletud 19. septembril 1949 sõlmitud teeliikluse konventsiooni artiklis 4 –, mis ei kuulu kokkuleppeosalise kaitsejõududele või ei ole nende käsutuses;
- b) mõiste „ohtlik veos” neid aineid ja esemeid, mille rahvusvaheline autovedu on A ja B lisa kohaselt keelatud või lubatud ainult teatavatel tingimustel;
- c) mõiste „rahvusvaheline vedu” iga vedu, mis toimub eespool punktis a määratletud sõidukitega vähemalt kahe kokkuleppeosalise territooriumil.

Artikkel 2

1. Kui artikli 4 lõike 3 sätetest ei tulene teisiti, ei ole A lisa kohaselt keelatud ohtlike veoste rahvusvaheline vedu lubatud.
2. Muude ohtlike veoste rahvusvaheline vedu on lubatud, kui on täidetud:
 - a) A lisa toodud tingimused kõnealuste veoste kohta, eriti seoses nende pakendi ja märgistusega, ning
 - b) B lisa toodud tingimused, eriti seoses kõnealuseid veoseid vedava sõiduki konstruktsiooni, seadmete ja eksploatatsiooniga, kui artikli 4 lõike 2 sätetest ei tulene teisiti.

Artikkel 3

Käesoleva kokkuleppe lisad on selle lahutamatud osad.

Artikkel 4

1. Igal kokkuleppeosalisel on õigus reguleerida või keelata ohtlike veoste sissevedu oma territooriumile muudel põhjustel kui veohutus.
2. Käesoleva kokkuleppe jõustumisel kokkuleppeosalise territooriumil vedusid teostavate või kahe kuu jooksul pärast selle jõustumist kokkuleppeosalise territooriumil kasutusele võetud sõidukitega on lubatud kolme aasta jooksul alates kokkuleppe jõustumisest rahvusvaheliselt vedada ohtlike veoseid, isegi kui nende sõidukite konstruktsioon ja varustus ei vasta täielikult B lisa toodud nõuetele. Seda tähtaega võib siiski lühendada B lisa eriklauslite kohaselt.

3. Kokkuleppeosalistel on õigus kahe- või mitmepoolsetes kokkulepetes ette näha, et teatavate ohtlike veoste rahvusvaheline vedu, mis on käesoleva kokkuleppe kohaselt keelatud, võib nende territooriumil toimuda teatud nõuete täitmise korral või et selliste ohtlike veoste rahvusvaheline vedu, mis on käesoleva kokkuleppe kohaselt lubatud vaid erinõuete täitmise korral, võib nende territooriumil toimuda tingimustel, mis on vähem ranged käesoleva kokkuleppe lisades toodust. Käesolevas lõikes osutatud kahe- ja mitmepoolsed erikokkulepped tuleb saata Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (edaspidi „ÜRO”) peasekretärile, kes saadab need kokkuleppeosalistele, kes ei ole neile erikokkulepetele alla kirjutanud.

Artikkel 5

Vedudele, millele kohaldatakse käesolevat kokkulepet, kohaldatakse ka üldist teeliiklust, rahvusvahelisi autovedusid ja rahvusvahelist kaubandust puudutavaid siseriiklikke ja rahvusvahelisi eeskirju

Artikkel 6

1. Euroopa Majanduskomisjoni liikmesriigid ja riigid, kellel on lubatud selle komisjoni tegevuses osaleda nõuandva häälega komisjoni volituste lõike 8 kohaselt, võivad saada käesoleva kokkuleppe osalisteks:

- a) kirjutades sellele alla;
- b) kirjutades sellele alla järgneva ratifitseerimisega;
- c) ühinedes sellega.

2. Riigid, kellel on lubatud osaleda Euroopa Majanduskomisjoni teatavates tegevustes tema volituste lõike 11 kohaselt, võivad saada käesoleva kokkuleppe osalisteks, ühinedes sellega pärast jõustumist.

3. Kokkulepe on avatud allakirjutamiseks kuni 15. detsembrini 1957. Pärast seda kuupäeva on kokkulepe avatud ühinemiseks.

4. Ratifitseerimine või ühinemine jõustub ratifitseerimis- või ühinemisdokumendi hoiuleandmisega ÜRO peasekretäri juures.

Artikkel 7

1. Käesolev kokkulepe jõustub ühe kuu möödumisel päevast, kui viis artikli 6 lõikes 1 osutatud riiki on sellele ratifitseerimisreservatsioonita alla kirjutanud või oma ratifitseerimis- või ühinemisdokumendid hoiule andnud. Käesoleva kokkuleppe lisasid ei kohaldata aga kuue kuu jooksul pärast kokkuleppe jõustumist.

2. Iga riigi suhtes, kes ratifitseerib käesoleva kokkuleppe või ühineb sellega pärast seda, kui viis artikli 6 lõikes 1 osutatud riiki on sellele ratifitseerimisreservatsioonita alla kirjutanud või oma ratifitseerimis- või ühinemisdokumendid hoiule andnud, jõustub käesolev kokkulepe ühe kuu möödumisel päevast, mil see riik on oma ratifitseerimis- või ühinemisdokumendi hoiule andnud, ja kokkuleppe lisasid kohaldatakse nimetatud riigis kas kokkuleppe jõustumise kuupäevast või kuupäevast, millal neid hakatakse kohaldama vastavalt käesoleva artikli lõike 1 sätetele.

Artikkel 8

1. Iga kokkuleppeosaline võib käesoleva kokkuleppe denonsseerida teatega ÜRO peasekretärile.

2. Denonsseerimine jõustub kaheteistkümne kuu möödudes päevast, mil ÜRO peasekretär denonsseerimisteate kätte saab.

Artikkel 9

1. Käesolev kokkulepe kaotab jõu, kui kokkuleppeosaliste arv on pärast kokkuleppe jõustumist kaheteistkümne järjestikuse kuu jooksul alla viie.
2. Kui ohtlike veoste veo korraldamise kohta sõlmitakse ülemaailmne kokkulepe ja kui mõni käesoleva kokkuleppe säte on vastuolus nimetatud ülemaailmse kokkuleppe mõne sättega, siis lõpetatakse viimase jõustumise kuupäevast automaatselt käesoleva kokkuleppe kohaldamine ülemaailmse kokkuleppe osaliseks saanud kokkuleppeosaliste vahelistes suhetes ja nimetatud ülemaailmse kokkuleppe säte asendab automaatselt käesoleva kokkuleppe asjakohase sätte.

Artikkel 10

1. Iga riik võib käesoleva kokkuleppe ratifitseerimisreservatsioonita allakirjutamisel või oma ratifitseerimis- või ühinemisdokumendi hoiuleandmisel või igal ajal hiljem deklareerida ÜRO peasekretärile saadetud teatega, et käesolev kokkulepe laieneb kogu või osale territooriumile, mille välissuhete eest ta vastutab. Käesolevat kokkulepet ja selle lisasid kohaldatakse teates nimetatud territooriumil või territooriumidel ühe kuu möödumisel päevast, mil ÜRO peasekretär sai nimetatud teate kätte.
2. Iga riik, kes tegi käesoleva artikli lõike 1 kohase deklaratsiooni käesoleva kokkuleppe kohaldamisest territooriumil, mille välissuhete eest ta vastutab, võib kokkuleppe vastavalt artikli 8 sätetele selle territooriumi suhtes denonsseerida.

Artikkel 11

1. Iga kahe või mitme kokkuleppeosalise vaheline vaidlus käesoleva kokkuleppe tõlgendamise või kohaldamise üle tuleb võimaluse korral lahendada nendevaheliste läbirääkimiste teel.
2. Iga vaidlus, mida ei lahendatud läbirääkimiste teel, antakse ühe vaidleva kokkuleppeosalise palvel vahekohtusse ja esitatakse vastavalt ühele või mitmele vahekohtunikule, kelle valivad vaidlevad pooled kokkuleppel. Kui vaidlevad kokkuleppeosalised ei saavuta vahekohtuniku või vahekohtunike valimise suhtes kokkulepet kolme kuu jooksul palve esitamise päevast, võib igauks neist paluda ÜRO peasekretäri määrata vahekohtunik, kellele vaidlus otsustamiseks esitatakse.
3. Käesoleva artikli lõike 2 kohaselt määratud vahekohtuniku või vahekohtunike otsus on vaidlevatele kokkuleppeosalistele siduv.

Artikkel 12

1. Iga kokkuleppeosaline võib käesolevale kokkuleppele allakirjutamisel, selle ratifitseerimisel või sellega ühinemisel deklareerida, et ta ei loe ennast seotuks artikliga 11. Teised kokkuleppeosalised ei ole seotud artikliga 11 iga kokkuleppeosalise suhtes, kes esitas sellise reservatsiooni.
2. Iga kokkuleppeosaline, kes esitas käesoleva artikli lõikes 1 ette nähtud reservatsiooni, võib selle igal ajal tagasi võtta ÜRO peasekretärile saadetud teatega.

Artikkel 13

1. Kui käesolev kokkulepe on olnud jõus kolm aastat, võib iga kokkuleppeosaline teatega ÜRO peasekretärile taotleda konverentsi kokkukutsumist kokkuleppe teksti läbivaatamiseks. Peasekretär teatab taotlusest kõigile kokkuleppeosalistele ja kutsub konverentsi kokku, kui vähemalt üks neljandik kokkuleppeosalisi teatab nelja kuu jooksul pärast tema teadet, et nad ühinevad taotlusega.

2. Kui konverents kutsutakse kokku vastavalt käesoleva artikli lõikele 1, teatab peasekretär sellest kõigile kokkuleppeosalistele ja palub neil esitada kolme kuu jooksul ettepanekuid konverentsil kaalumiseks. Vähemalt kolm kuud enne konverentsi algust edastab peasekretär kõigile kokkuleppeosalistele konverentsi esialgse päevakorra koos ettepanekute tekstidega.

3. Peasekretär kutsub käesoleva artikli kohaselt kokku kutsutud konverentsile kõik artikli 6 lõikes 1 osutatud riigid ja riigid, kes on saanud kokkuleppeosalisteks artikli 6 lõike 2 kohaselt.

Artikkel 14¹

1. Sõltumata artiklis 13 ette nähtud läbivaatamismenetlusest, võib iga kokkuleppeosaline esitada ühe või mitu käesoleva kokkuleppe lisade muudatusettepanekut. Selleks saadab ta muudatusettepaneku teksti ÜRO peasekretärile. Peasekretär võib samuti esitada käesoleva kokkuleppe lisade muudatusettepanekuid, et tagada nende lisade ja teiste ohtlike veoseid puudutavate rahvusvaheliste kokkulepete ühtsus.

2. Peasekretär saadab iga käesoleva artikli lõike 1 kohaselt esitatud ettepaneku kõigile kokkuleppeosalistele ja teatab nendest teistele, artikli 6 lõikes 1 nimetatud riikidele.

3. Iga lisade muudatusettepanek loetakse vastuvõetuks, kui vähemalt üks kolmandik kokkuleppeosalisi või viis kokkuleppeosalist (kui üks kolmandik ületab selle arvu) ei ole kolme kuu jooksul peasekretäri teate saatmise päevast esitanud peasekretärile muudatusettepaneku kohta kirjalikku vastuväidet. Kui muudatus loetakse vastuvõetuks, jõustub see kõikide kokkuleppeosaliste suhtes uue kolmekuulise tähtaja möödumisel, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- a) kui selliseid muudatusi tehti või tõenäoliselt tehakse teistesse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rahvusvahelistesse kokkulepetesse, jõustub muudatus sellise tähtaja möödumisel, mille pikkuse määrab peasekretär nii, et nimetatud muudatus ja teistesse kokkulepetesse tehtud või tõenäoliselt tehtavad muudatused jõustuksid võimalikult üheaegselt. See tähtaeg ei või siiski olla lühem kui üks kuu;
- b) kokkuleppeosaline võib muudatusettepaneku esitamisel selles märkida, millal muudatus võiks kolmest kuust pikema tähtaja jooksul jõustuda, kui see vastu võetakse.

4. Peasekretär teatab kõigile kokkuleppeosalistele ja kõigile artikli 6 lõikes 1 osutatud riikidele niipea kui võimalik igast vastuväitest, mis on kokkuleppeosalistelt muudatusettepaneku kohta saadud.

5. Kui lisade muudatusettepanekut ei võeta vastu, kuid vähemalt üks kokkuleppeosaline, kes ei olnud muudatusettepaneku esitaja, on peasekretärile kirjalikult teatanud oma nõusolekust selle muudatusega, kutsub peasekretär pärast kolmekuulist tähtaega, mille jooksul tuleb käesoleva artikli lõike 3 kohaselt esitada muudatusele vastuväide, koosolekule kõik kokkuleppeosalised ja kõik artikli 6 lõikes 1 osutatud riigid. Peasekretär võib sellele koosolekule kutsuda ka:

- a) transpordiküsimusi käsitlevate valitsustevaheliste organisatsioonide esindajad;
- b) nende rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide esindajad, kelle tegevus on otseselt seotud ohtlike veoste veoga kokkuleppeosaliste territooriumidel.

6. Iga muudatus, mille võtsid käesoleva artikli lõikele 5 kohaselt kokku kutsutud koosolekul vastu vähemalt pooled kokkuleppeosalised, jõustub kõigi kokkuleppeosaliste suhtes koosolekul osalenud kokkuleppeosaliste enamiku poolt kokkulepitud korras.

¹ **Sekretariaadi märkus:** artikli 14 lõige 3 sisaldab muudatust, mis jõustus 19. aprillil 1985 vastavalt protokollile, mis saadeti kokkuleppeosalistele 18. septembri 1975. aasta hoiuleandja teatisega C.N.229.1975.TREATIES-8.

Artikkel 15

Peale käesoleva kokkuleppe artiklites 13 ja 14 ette nähtud teadete, teatab ÜRO peasekretär artikli 6 lõikes 1 osutatud riikidele ja riikidele, kes on saanud kokkuleppeosalisteks artikli 6 lõike 2 kohaselt

- a) allakirjutamistest, ratifitseerimistest ja ühinemistest vastavalt artiklile 6;
- b) käesoleva kokkuleppe ja selle lisade jõustumise kuupäevadest vastavalt artiklile 7;
- c) denonsseerimistest vastavalt artiklile 8;
- d) käesoleva kokkuleppe kehtivuse lõppemisest vastavalt artiklile 9;
- e) saadud teadetest ja denonsseerimistest vastavalt artiklile 10;
- f) saadud deklaratsioonidest ja teadetest vastavalt artikli 12 lõigetele 1 ja 2;
- g) muudatuste vastuvõtmisest ja nende jõustumise kuupäevast vastavalt artikli 14 lõigetele 3 ja 6.

Artikkel 16

1. Käesoleva kokkuleppe allakirjutamisprotokollil on samasugune jõud, toime ja kehtivusaeg kui käesoleval kokkuleppel, mille lahutamatuks osaks ta on.
2. Käesolevasse kokkuleppesse ei ole lubatud teha muid kui allakirjutamisprotokollis sisalduvaid ja artikli 12 kohaselt tehtud reservatsioone.

Artikkel 17

Pärast 15. detsembrist 1957 antakse käesoleva kokkuleppe originaal hoiule ÜRO peasekretärile, kes saadab nõuetekohaselt kinnitatud tõesed koopiad igale artikli 6 lõikes 1 osutatud riigile.

ÜLALTOODU KINNITUSEKS on allakirjutanud, olles selleks täielikult volitatud, kirjutanud alla käesolevale kokkuleppele.

KOOSTATUD Genfis 30. septembril 1957 ühes eksemplaris, kusjuures kokkuleppe tekst on inglise ja prantsuse keeles ning lisade tekstid on prantsuse keeles; kokkuleppe mõlemad tekstid on võrdselt autentsed.

ÜRO peasekretäri palutakse teha lisadest ametlik ingliskeelne tõlge ja lisada see artiklis 17 osutatud kinnitatud tõestele koopiatele.

OHTLIKE VEOSTE RAHVUSVAHELISE AUTOVEO
EUROOPA KOKKULEPPE (ADR)

ALLAKIRJUTAMISPROTOKOLL

Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkuleppele (ADR) allakirjutanud, olles selleks täielikult volitatud,

1. **VÕTTES ARVESSE**, et sätted, mis reguleerivad ohtlike veoste merevedu Ühendkuningriiki või Ühendkuningriigist, erinevad põhimõtteliselt ADR-i A lisa sätetest ja neid ei ole võimalik muuta nii, et nad lähitulevikus viimastele vastaksid;

VÕTTES ARVESSE Ühendkuningriigi võetud kohustust esitada nimetatud A lisa muudatusena erilisa, mis sisaldab mandri ning Ühendkuningriigi vaheliste ohtlike veoste mere- ja autovedude erisätteid;

ON KOKKU LEPPINUD, et sellise erilisa jõustumiseni peavad Ühendkuningriiki ning Ühendkuningriigist ADR-i kohaselt veetavad ohtlikud veosed vastama ADR-i A lisa sätetele ning Ühendkuningriigi ohtlike veoste merevedude tingimustele;

2. **VÕTAVAD TEADMISEKS** Prantsusmaa esindaja deklaratsiooni, et Prantsuse Vabariigi Valitsus, jätab endale olenemata artikli 4 lõike 2 sätetest õiguse keelata Prantsusmaa territooriumil ohtlike veoste vedamine teise kokkuleppeosalise territooriumil vedusid teostada lubatud sõidukiga, sõltumata selle kasutuselevõtmise ajast, kui see sõiduk ei vasta B lisa toodud tingimustele või Prantsusmaal kehtivatele ohtlike veoste autovedude eeskirjadele;

3. **SOOVITAVAD**, et enne käesoleva kokkuleppe või selle lisade muudatusettepanekute esitamist vastavalt artikli 14 lõikele 1 või artikli 13 lõikele 2, arutataks need võimalikult laialdaselt läbi kokkuleppeosaliste ja vajaduse korral käesoleva kokkuleppe artikli 6 lõikes 1 osutatud riikide ning kokkuleppe artikli 14 lõikes 5 osutatud rahvusvaheliste organisatsioonide ekspertide koosolekutel.